

Написано от Христо Христов
Вторник, 18 Декември 2012 22:16

Големият чадър върху огласяването на кадрите на бившата Държавна сигурност на ръководни постове в съвременните разузнавателни служби беше успешно свален.

Най-радикалната промяна в закона за досиетата, извършвана досега, стана факт в резултат на гласуването на парламентарната група на управляващата партия ГЕРБ в Народното събрание днес заедно с подкрепата на депутати от други парламентарни групи. Единствено БСП се противопостави на поправката, което в крайна сметка се оказа безуспешно.

Новината беше пропусната от централните медии и повечето електронни издания.

Казусът с параграф 12

Забраната за огласяване на сътрудниците на бившата [Държавна сигурност](#) и на [Разузнавателното управление на Генералния щаб](#) на Българската народна армия (РУ-ГЩ на БНА) е известна като параграф 12 от закона за досиетата. Тя беше приета в последния момент при гласуването на новия закон за досиетата през декември 2006 г. от БСП, ДПС и НДСВ. Параграф 12 беше предложен от тогавашният народен представител от БСП Татяна Дончева, въпреки че тогава тя изигра положителна роля за убеждаването на социалистическата партия в цялостната подкрепа на това отричано дотогава от „Позитано” 20 законодателство.

⋮

Написано от Христо Христов
Вторник, 18 Декември 2012 22:16

Пълният текст на параграф 12 гласи:

„За лице, заемало или заемащо длъжност началник на отдел или началник на сектор в служба „Военна информация“ към министъра на отбраната или началник на отдел или началник на секция в Националната разузнавателна служба след 16 юли 1991 г., не се установява принадлежност към органите по чл. 1 по смисъла на този закон.“

На практика с този текст тройната коалиция покри ръководните кадри в служба „Военна информация“ (военното разузнаване, наследник на [РУ-ГЩ на БНА](#)) и в Националната разузнавателна служба (НРС, наследник на

[Първо главно управление](#)

на Държавна сигурност). РУ-ГЩ на БНА, работи в тясно сътрудничество със

[съветското военно разузнаване](#)

(ГРУ), а

[ПГУ е филиал](#)

на своя "по-голям брат" - съветското външнополитическо разузнаване в КГБ.

Днешната отмяна на параграф 12 стана по предложение на депутатите от Синята Коалиция Иван Костов и Йорданов Бакалов, които вкараха тази поправка между първо и второ четене на измененията на закона за досиетата. Тези изменения, които по същество разширяват приложението на закона за досиетата, бяха инициирани от [депутатите от ГЕРБ](#)

Красимир Ципов (ГЕРБ) Димитър Лазаров и Пламен Нунев през ноември 2012 г.

Отпадането на параграф 12 ще даде възможност да се разкрият около 50 сътрудници на ДС или РУ-ГЩ на БНА, които в годините на прехода и към момента заемат ръководни постове в двете разузнавателни служби – „Военна информация“ и НРС. Голяма част от тях вероятно са работили зад граница под дипломатическо прикритие. Противниците на огласяването им твърдят, че това ще навреди на националната сигурност и ще застраши живота на действащи разузнавачи зад граница.

Опитите за съпротива за отпадането на чадъра върху сътрудниците в НРС и военното разузнаване

Написано от Христо Христов
Вторник, 18 Декември 2012 22:16

Отмяната на параграф 12 е предшествана от опити на различни нива сред управляващите за натиск забраната за огласяване на сътрудниците на бившите тоталитарни служби в съвременните им наследници да остане, научи сайтът **desebg.com** от свои източници.

След като стана ясно, че парламентарната група на ГЕРБ ще подкрепи отпадането на параграф 12, депутати от БСП поискаха провеждането на закрито заседание на парламента и привикването на ръководителите на НРС и военното разузнаване в Народното събрание. Този вариант е отхвърлен от останалите депутати в парламента.

Представители на защитниците на параграф 12 през последните дни са правили опит да намерят подкрепа дори при вицепремиерът и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов. Той беше първият, който след неотдавнашната кръгла маса за гражданския контрол върху съвременните специални служби заяви пред репортери в парламента, че [ще подкрепи евентуална такава поправка](#) (медиите обаче не отразиха това негово изявление, с изключение на **desebg.com**).

Коментирайки приемането на пакета нови проекто-законови актове за специалните служби Цветанов тогава посочи, че при обсъждане на допълненията в закона за досиетата може да се помисли за отпадането на параграф 12 от закона.

„През изминалите години бяха приети различни закони за досиетата, бяха съставени няколко комисии, но нито едно правителство не предаде архивите към комисията до 2009 г., това направихме ние, изпълнявайки закона. От тези досиета ще можем да научим каква е истината за 20-годишния преход и кои са хората, които всъщност го реализираха”, коментира тогава вицепремиерът.

Позицията на парламентарната група на ГЕРБ е ключова за отпадането на параграф 12. През май 2011 г. [управляващите се въздържаха](#) да подкрепят такава радикална промяна в закона.

Новото разширяване на закона за досиетата

Освен премахването на параграф 12 с новите изменения в закона за досиетата, инициирани от ГЕРБ, ще бъдат проверявани за принадлежност към ДС и РУ-ГЩ на БНА участниците в приватизацията и органите разрешили и одобрили приватизационните сделки по време на прехода. Ще бъдат проверявани и управителите на различни медии.

Всички лица, извършващи публична дейност (*виж списъка по-долу*), вече ще бъдат проверявани от 10 ноември 1989 г., а не както досега от влизането на закона в сила през декември 2006 г.

Ще бъдат огласени сътрудниците и в научните съвети на Висшата атестационна комисия. Разширява се кръгът началници в МВР, които да ще се проверяват за връзки с ДС. На проверка ще подлежат разследващите полицаи, шефовете в „Гранична полиция” и в службата за спешни повиквания 112, както и митнически инспектори.

Списък на лицата, извършващи публични дейности, които до момента се проверяват само от декември 2006 г. насетне:

- 1.** собствениците, директорите, заместник-директорите, главните редактори, заместник главните редактори, членовете на редакционните съвети, политическите коментатори, водещите на предавания, водещите на рубрики в печатни издания или електронни медии; собствениците и ръководителите на социологически агенции; собствениците и ръководителите на рекламни агенции; собствениците на агенции и дружества за осъществяване на връзки с обществеността;
- 2.** председателят, заместник-председателите, главният научен секретар, членовете на управителни съвети, директорите, заместник-директорите, научните секретари в Българската академия на науките и в нейните научни институти и други самостоятелни звена;
- 3.** ректорите, заместник-ректорите, деканите, заместник-деканите, директорите на филиали, директорите на департаменти и ръководителите на катедри в държавни и частни висши училища и университети; директорите и заместник-директорите на

училища по Закона за народната просвета;

- 4.** управителите и изпълнителните директори, членовете на управителните и контролните съвети на лечебните заведения, председателите, заместник-председателите, главните секретари и членовете на управителните съвети на Българския лекарския съюз и на Българския зъболекарски съюз; председателят, генералният директор и заместник генералните директори на Българския Червен кръст;
- 5.** председателите, заместник-председателите, членовете на ръководни и контролни органи на политически партии или коалиции съгласно съдебното решение за регистрация, на синдикални организации или на организации на работодатели или на други юридически лица с нестопанска цел;
- 6.** ръководителите и членовете на управителните органи на религиозни общности;
- 7.** председателите, заместник-председателите и членовете на Висшия адвокатски съвет, Висшия контролен съвет и Висшия дисциплинарен съд;
- 8.** председателите и членовете на управителните и контролните органи на националните спортни организации и на Българския олимпийски комитет;
- 9.** членовете на управителните, контролните и надзорните органи и прокуристите на банки, на застрахователи и презастрахователи, на фондови борси, на акционерни дружества, организиращи неофициален пазар на ценни книжа, на инвестиционни посредници и на инвестиционни дружества;
- 10.** едноличните търговци, които организират хазартни игри; членовете на управителни, контролни и надзорни органи и прокуристите на юридически лица, организиращи хазартни игри;
- 11.** едноличните търговци - предприятия, осъществяващи електронни съобщения; членовете на управителни, контролни и надзорни органи и прокуристите на юридически лица - предприятия, осъществяващи електронни съобщения;
- 12.** едноличните търговци - радио- и телевизионни оператори; членовете на управителни, контролни и надзорни органи и прокуристите на юридически лица - радио- и телевизионни оператори;
- 13.** синдиките, включени в списъка по чл. 655, ал. 2, т. 7 от Търговския закон или в списъка на синдиките при Централната банка.

С една от новите поправки в закона проверките в посочените категории ще извършват от 10 ноември 1989 г.